

A

Accession and Acceding country = υπό ένταξη και εντασσόμενη χώρα.

• Υπό ένταξη χώρα (accession country) είναι το κράτος που έχει αποκτήσει με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον τίτλο αυτό και του οποίου η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξαρτάται από την πορεία των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα κριτήρια της Κοπεγχάγης (οικονομικό και πολιτικό κριτήριο και υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου, βλέπε λέξη Copenhagen criteria) και τελική απόφαση για την ένταξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

• Εντασσόμενη χώρα (acceding country) είναι το υποψήφιο για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση κράτος το οποίο έχει υπογράψει τη Συνθήκη Προσχώρησης και του οποίου η ένταξη έχει εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να πραγματοποιηθεί σε μελλοντική ημερομηνία. Για το διάστημα που προσδιορίζεται από την έγκριση μέχρι την ημερομηνία της ένταξης φέρει τον τίτλο «εντασσόμενη χώρα».

Accountability = υποχρέωση λογοδοσίας. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει τη νομική και πολιτική υποχρέωση ενός ανεξάρτητου ιδρύματος να εξηγεί και δικαιολογεί τις αποφάσεις του προς τους πολίτες και τους εκλεγμένους εκπροσώπους τους. Επόμενο, καθίσταται υπεύθυνο για την εκπλήρωση των στόχων του. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εξηγεί την πολιτική της προς τους Ευρωπαίους πολίτες και θεσμικά ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Accounting posting = λογιστική εγγραφή που μεταφέρει πληροφορήση από τις γενικές ημερήσιες καταστάσεις στους επί μέρους λογαριασμούς του γενικού καθολικού.

Accounting Regulators Committee (ARC) = Επιτροπή Ρυθμιστών Λογιστικών Προτύπων. Αποτελείται από αντιπροσώπους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προεδρεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έχει ρυθμιστικές αρμοδιότητες και υποβάλλει προτάσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την υιοθέτηση των διεθνών λογιστικών προτύπων.

Accounting principles = λογιστικές αρχές. Πρόκειται για αρχές που απαντώνται στα περισσότερα ή ορισμένα εθνικά και διεθνή συστήματα και επιδιώκουν την ομοιόμορφη καταγραφή των λογιστικών γεγονότων. Οι πιο σημαντικές είναι οι εξής:

■ **Accruals principle** = η αρχή των δεδουλευμένων τόκων στα έσοδα και έξοδα. Είναι το σύστημα καταχώρησης των εσόδων και εξόδων, με βάση το οποίο η λογιστική εγγραφή γίνεται την περίοδο της απόκτησης ή της πραγματοποίησης της συναλλαγής και όχι την ημερομηνία είσπραξης ή πληρωμής.

■ **Cash flow accounting and Realization principles:**

1) cash flow accounting είναι ο κανόνας της λογιστικής χρηματορροής σύμφωνα με τον οποίο η συναλλαγή καταγράφεται στα λογιστικά βιβλία όταν λάβει χώρα η πληρωμή.

2) Αντίθετα, realization rule είναι ο κανόνας της πραγματοποίησης που αναφέρεται στη λογιστική καταγραφή μιας συναλλαγής που σχετίζεται με την πώληση αγαθών την περίοδο που έχει μεταφερθεί ο νομικός τίτλος από τον πωλητή στον αγοραστή.

■ **Consistency and comparability principles** = οι αρχές της συνέπειας και της συγκρισιμότητας. Οι λογιστικοί κανόνες που έχουν υιοθετηθεί πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις επόμενες λογιστικές περιόδους και να μην αλλάζουν προκειμένου να παρέχουν καλύτερα αποτελέσματα. Για παράδειγμα, τα κριτήρια για την αποτίμηση των στοιχείων του ισολογισμού και τη λογιστικοποίηση των αποτελεσμάτων πρέπει να είναι τα ίδια για όλες τις επόμενες περιόδους. Στην εξαιρετική περίπτωση που επιτρέπεται μία παρέκκλιση, τότε πρέπει αυτή να αναφέρεται και να υπογραμμίζονται τα στοιχεία που διαμορφώθηκαν με βάση την εφαρμογή ενός διαφορετικού κανόνα. Η αρχή της συνέπειας είναι αναγκαία για τη συγκρισιμότητα των καταστάσεων διαφόρων χρονικών περιόδων και για την αποφυγή ωραιοποίησης των αποτελεσμάτων χρήσεως.

■ **Dual aspect principle** = η αρχή της διπλής θεώρησης. Καταλήγει στη διπλογραφική καταγραφή των λογιστικών γεγονότων (**double entry book keeping**).

Διπλή θεώρηση σημαίνει ότι κάτι το οποίο πωλείται από κάποιον, αγοράζεται από κάποιον άλλο δηλαδή δεν υπάρχει 'δούναι άνευ λαβείν'.

Με βάση τον κανόνα αυτό, εφαρμόζεται το ευρέως διαδεδομένο διπλογραφικό σύστημα που επιβάλλει δύο αντίθετες εγγραφές (μία χρέωση και μία πίστωση για την ίδια συναλλαγή) με την έννοια ότι ο αγοραστής δίδει χρήματα για να αγοράσει ένα αγαθό ή μία υπηρεσία (πίστωση) αλλά αποκτά αγαθό ή υπηρεσία η οποία έχει την ίδια χρηματική αξία με τα χρήματα που εκταμιεύθηκαν για την απόκτησή τους (χρέωση).

■ **Economic reality and transparency principles** = οι κανόνες της πραγματικότητας και της διαφάνειας. Οι λογιστικές μέθοδοι και οι χρηματοοικονομικές αναφορές πρέπει να ανταποκρίνονται στην οικονομική πραγματικότητα, να είναι διάφανες και να σέβονται τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της κοινής αναγνωσιμότητας, της αξιοπιστίας και της συγκρισιμότητας. Οι συναλλαγές πρέπει να λογιστικοποιούνται και να εμφανίζονται με την ουσιαστική τους μορφή και όχι με το νομικό τους τύπο.

■ **Entity principle** = η αρχή της επιχειρηματικής μονάδας. Σύμφωνα με τον κανόνα αυτόν, καταγράφονται λογιστικά γεγονότα που αφορούν αποκλειστικά την επιχείρηση. Στοιχεία σχετικά με πρόσωπα που είναι ιδιοκτήτες ή διαχειριστές της επιχείρησης δεν καταγράφονται παρά μόνο στην περίπτωση που έχουν άμεση επίδραση σε αυτή.

■ **Going concern basis** = η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Οι λογαριασμοί πρέπει να καταρτίζονται με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση θα συνεχίσει να λειτουργεί στο προβλεπτό μέλλον.

■ **Historic Cost Accounting, HCA** = ο λογιστικός κανόνας του ιστορικού κόστους. Επιβάλλει την καταγραφή των συναλλαγών με την τιμή της αρχικής κτήσης. Επιγενόμενες αλλαγές στις τιμές ή αξίες δεν λαμβάνονται υπόψη.

■ **Materiality principle** = η αρχή της σημαντικότητας. Καταγράφονται μόνο τα σημαντικά γεγονότα ή είναι ο κανόνας που επιτρέπει να αγνοηθούν άλλοι λογιστικοί κανόνες εάν τα λογιστικά αποτελέσματα που πρόκειται να παραχθούν είναι ασήμαντα. Άλλως, παρεκκλίσεις από τους λογιστικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που επηρεάζουν το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, δεν επιτρέπονται εκτός και αν κριθεί λογικά ότι δεν μεταβάλλουν σημαντικά τη συνολική εικόνα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης.

■ **Money measurement principle** = η αρχή της μέτρησης μέσω νομισματικής μονάδας. Δεν είναι δυνατόν να καταγράφεται λογιστική πληροφόρηση με βάση διαφορετικές μονάδες μέτρησης αγαθών ή υπηρεσιών. Για να επιτευχθεί μία αξιόπιστη σύγκριση, τα στοιχεία πρέπει να μετατραπούν σε μία κοινή και αποδεκτή μονάδα μέτρησης που είναι το εθνικό νόμισμα ή το κοινό νόμισμα μιας νομισματικής ένωσης όπως π.χ το ευρώ για την Ευρωζώνη.

■ **Objectivity principle** = η αρχή της αντικειμενικότητας. Εφαρμόζεται στην ερμηνεία και την προσαρμογή των ισχυόντων λογιστικών κανόνων σε ιδιαίτερες και δύσκολες περιπτώσεις. Για παράδειγμα, στην περίπτωση των προβλέψεων, είναι άδικο να είσαι υπερβολικά απαισιόδοξος ή υπερβολικά αισιόδοξος. Ακραίες εκτιμήσεις καθιστούν μία λογιστική κατάσταση μη αντικειμενική.

■ **Recognition of post-balance sheet events principle** = η αρχή της αναγνώρισης των λογιστικών γεγονότων μετά την ημερομηνία του ισολογισμού. Πρόκειται για γεγονότα που συνέβησαν μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού και πριν αυτός εγκριθεί από το αρμόδιο διοικητικό όργανο της επιχείρησης. Σύμφωνα με την αρχή αυτή:

1) εφόσον τα ανωτέρω γεγονότα επηρεάζουν σημαντικά τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που έχουν καταγραφεί την ημερομηνία του ισολογισμού, πραγματοποιείται προσαρμογή των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

2) εάν τα επιγενόμενα γεγονότα δεν επηρεάζουν σημαντικά τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, κρίνονται όμως σαν ενδιαφέροντα στοιχεία, δεν θα γίνεται προσαρμογή αλλά θα αναφέρονται σαν παρατηρήσεις ώστε να μην επηρεάσουν την ικανότητα του αναγνώστη του ισολογισμού να σχηματίσει ακριβή εικόνα για την πραγματική οικονομική κατάσταση της επιχείρησης.

■ **Periodicity principle** = η αρχή της περιοδικότητας. Ο ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσεως και οι λοιπές λογιστικές καταστάσεις και οικονομικές αναφορές που επιβάλλονται από το νόμο πρέπει να δημοσιεύονται μια φορά το χρόνο και να καλύπτουν όλη τη

λογιστική χρήση του προηγούμενου έτους. Όπου αυτό προβλέπεται, συνοπτικές λογιστικές καταστάσεις δημοσιεύονται στη διάρκεια της ετήσιας λογιστικής περιόδου αλλά σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα.

■ **Prudence or conservatism principle** = η αρχή της σύνεσης ή συντηρικότητας. Ο σχηματισμός προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις ή η εκτίμηση για πιθανά κέρδη ή ζημίες στο μέλλον πρέπει να πραγματοποιούνται με σύνεση και να αποφεύγονται εξωπραγματικές εκτιμήσεις. Άλλως, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αρχή «σε περίπτωση αμφιβολίας, πρέπει να υπερεκτιμούνται οι ζημίες και να υποεκτιμούνται τα κέρδη» (if in doubt, overstate losses and understate profits). Στον κανόνα αυτό υπακούει και η λογιστική αρχή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, «τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη (unrealised gains) φέρονται σε λογαριασμό αναπροσαρμογής ενώ οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες (unrealised losses) μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως». Πρόκειται για κέρδη ή ζημίες από αποτίμηση. Με τον τρόπο αυτό, αυξάνονται οι προβλέψεις για την κάλυψη πιθανών ζημιών τα επόμενα έτη.

■ **Relevance principle** = η αρχή της σχετικότητας. Οι λογιστικές καταστάσεις πρέπει να περιέχουν τόσα στοιχεία ώστε να είναι καταληπτές από τους αναγνώστες ή μία ενδιαφερόμενη ομάδα αναγνωστών. Πρέπει να αποφεύγεται η καταχώρηση υπερβολικής πληροφόρησης που πιθανόν να προκαλέσει σύγχυση στους χρήστες αυτής.

■ **Quantitative principle** = η αρχή της ποσοτικοποίησης. Μόνο στοιχεία που μπορούν να ποσοτικοποιηθούν με ευκολία καταγράφονται στις λογιστικές καταστάσεις.

➔ **Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)** εκτός από το διπλογραφικό σύστημα και την κατάρτιση των λογαριασμών με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους κτήσης, έχει υιοθετήσει τους εξής λογιστικούς κανόνες:

1) Economic reality and transparency 2) Prudence 3) Recognition of post-balance sheet events 4) Materiality 5) Accruals 6) Going concern 7) Consistency and comparability.

Account Officer = στέλεχος εταιρίας που είναι υπεύθυνο για συγκεκριμένους μεγάλους πελάτες. Επιμελείται της υπογραφής συμβολαίων, της παροχής τεχνικής υποστήριξης, εποπτεύει τους λογαριασμούς των πελατών και της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών, συζητά και προσπαθεί να επιλύσει τα προβλήματά τους και ιδιαίτερα να πείσει τους πελάτες να αγοράσουν νέα προϊόντα και να διευρύνουν γενικά τη συνεργασία τους με την εταιρία. Κάθε account officer μπορεί να είναι υπεύθυνος για ένα σημαντικό πελάτη ή ταυτόχρονα για ένα αριθμό σημαντικών πελατών ενώ παράλληλα μέσω των παλαιών πελατών ή με άλλες μεθόδους marketing προσπαθεί να δημιουργήσει γνωριμίες και να προσθέσει στο πελατολόγιο νέες εταιρίες.

Ιδιαίτερη σπουδαιότητα αποδίδεται στον customer's account officer του τραπεζικού τομέα λόγω του οξύτατου ανταγωνισμού. Το τραπεζικό αυτό στέλεχος με τη βοήθεια των πληροφοριακών συστημάτων και προγραμμάτων της τράπεζας και με βάση εκκίνησης τους λογαριασμούς σημαντικών πελατών προσπαθεί να πείσει τον πελάτη να επενδύσει σε παραδοσιακά και νέα καταθετικά, δανειστικά και επενδυτικά προϊόντα της τράπεζας. Έρχεται σε τηλεφωνική και κύρια σε προσωπική επαφή με τον πελάτη, δημιουργεί φιλικό περιβάλλον, προβάλλει τα πλεονεκτήματα της συνεργασίας με την τράπεζα και επιχειρεί να μεγιστοποιήσει τη συνεργασία επ' ωφελεία και των δύο πλευρών. Ιδιαίτερα σε μεγάλες εταιρίες προσφέρονται καλύτεροι όροι όπως μειωμένα επιτόκια χρηματοδότησης και υψηλότερες αποδόσεις στις επενδύσεις ενώ παράλληλα επιδιώκεται η συνεργασία και σε άλλους τομείς όπως τήρηση μισθοδοσίας προσωπικού και προσφορά υπηρεσιών μέσω της ηλεκτρονικής και διαδικτυακής τραπεζικής. Ο τραπεζικός account officer προσπαθεί μέσω των υφισταμένων πελατών ή άλλων γνωριμιών να έλθει σε επαφή και με άλλα πρόσωπα και εταιρίες προκειμένου να τους εντάξει στο πελατολόγιο της τράπεζας.

Accounts Payable = λογαριασμοί πληρωτέοι. Τα ποσά που οφείλονται στους πωλητές σαν αποτέλεσμα της αγοράς με πίστωση προϊόντων και υπηρεσιών. Τα ποσά αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό της επιχείρησης σαν τρέχουσες υποχρεώσεις (current liabilities) αφού οι πιστώσεις αναμένεται να εξοφληθούν σε διάστημα συνήθως μικρότερου του έτους. Όταν οι λογαριασμοί πληρωθούν, προκύπτει μία αρνητική χρηματοροπή για την επιχείρηση.

Accounts Receivable = λογαριασμοί προς είσπραξη. Ποσά που οφείλονται στην επιχείρηση από ένα πελάτη σαν αποτέλεσμα μιας πώλησης με πίστωση προϊόντων και υπηρεσιών. Τα ποσά αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό της επιχείρησης σαν τρέχουσες απαιτήσεις (current assets) αφού οι πιστώσεις αναμένεται να εξοφληθούν από τον πελάτη σε διάστημα συνήθως μικρότερου του έτους. Όταν οι λογαριασμοί εισπραχθούν, προκύπτει μία θετική χρηματοροή για την επιχείρηση.

Accrual bond = ένα ομόλογο στο οποίο οι δεδουλευμένοι τόκοι δεν πληρώνονται στον επενδυτή στη διάρκεια της ζωής του ομολόγου αλλά προστίθενται στο κεφάλαιο και καταβάλλονται στη λήξη του ομολόγου.

Accrued interest = δεδουλευμένος τόκος. Ο μη οφειλόμενος ακόμα τόκος που έχει συσσωρευθεί μεταξύ της πλέον πρόσφατης πληρωμής κουπονιού και της επόμενης πληρωμής κουπονιού ή της πώλησης του ομολόγου ή άλλου χρεογράφου σταθερού εισοδήματος. Κατά το χρόνο της πώλησης του τίτλου, ο αγοραστής πληρώνει στον πωλητή την τιμή του τίτλου πλέον των δεδουλευμένων τόκων (plus accrued interests) που υπολογίζονται πολλαπλασιάζοντας την τιμή του κουπονιού με το κλάσμα της χρονικής περιόδου που πέρασε από την τελευταία πληρωμή κουπονιού. Εάν, για παράδειγμα, ο κάτοχος ενός ομολόγου λαμβάνει κάθε έξη μήνες και για κάθε πληρωμή κουπονιού 40 ευρώ και πωλήσει το ομόλογο ενάμιση μήνα μετά την τελευταία πληρωμή κουπονιού, ο αγοραστής θα καταβάλει στον πωλητή την τιμή του ομολόγου συν τόκο 10 ευρώ (6 μήνες : 1,5 = 4 και 40 ευρώ : 4 = 10 ευρώ).

Acquis communautaire = κοινοτικό κεκτημένο. Το κοινοτικό δίκαιο που είναι δεσμευτικό για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε). Αποτελεί ένα από τα τρία κριτήρια της Κοπεγχάγης (βλέπε λέξη "Copenhagen Criteria") για να καταστεί μία υποψήφια χώρα μέλος της Ε.Ε. Στον όρο περιλαμβάνεται τόσο το πρωτογενές δίκαιο της Ε.Ε (οι Συνθήκες) όσο και το δεσμευτικό δευτερογενές δίκαιο (υποχρεωτικές οδηγίες, κανονισμοί και αποφάσεις).

Acquisition = εξαγορά. Η διαδικασία ανάληψης του ελέγχου μιας επιχείρησης με την αγορά της πλειοψηφίας των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου. Σημαίνει και τη διαδικασία πλειστηριασμού συγκεκριμένου ποσοστού μετοχών για την ανάληψη του ελέγχου μιας εταιρίας από τον αγοραστή που προσφέρει τη μεγαλύτερη τιμή.

Action taken by the E.U institutions = Για την εκπλήρωση της αποστολής τους στα πλαίσια των Συνθηκών, το Συμβούλιο των Υπουργών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) έχουν τη δυνατότητα να εκδίδουν:

α) Regulations = Κανονισμούς. Έχουν γενική ισχύ, είναι υποχρεωτικοί σε όλες τους τις διατάξεις και εφαρμόζονται κατ' ευθείαν σε κάθε κράτος μέλος.

β) Directives = Οδηγίες. Δεσμεύουν κάθε κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνονται, ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αφήνουν όμως τα εθνικά όργανα να επιλέξουν τη μορφή και τα μέσα.

γ) Decisions = Αποφάσεις. Αφορούν είτε μια κυβέρνηση ή επιχείρηση ή ένα ιδιώτη αλλά δεσμεύουν σε όλες τις διατάξεις εκείνους τους οποίους αφορούν.

δ) Recommendations and Opinions = Συστάσεις και Γνωμοδοτήσεις. Δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα αλλά προσπαθούν να δημιουργήσουν μία εθελοντική ομοιόμορφη πρακτική στα κράτη μέλη της Ε.Ε. Συχνά οδηγούν σε θέσπιση υποχρεωτικών Οδηγιών. Όλες οι ανωτέρω πράξεις δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (OJEC, JOCE).

■ Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα προβλέπει τις εξής δράσεις που θα αντικαταστήσουν τις προηγούμενες εάν και όταν το Σύνταγμα τεθεί σε ισχύ: 1) ο ευρωπαϊκός νόμος (European law). Αποτελεί νομοθετική πράξη γενικής ισχύος. Είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος 2) ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο (European framework law). Είναι νομοθετική πράξη που δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνει την επιλογή της μορφής και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών 3) ο ευρωπαϊκός κανονισμός (European regulation). Αποτελεί μη νομοθετική πράξη γενικής ισχύος για την εφαρμογή νομοθετικών πράξεων και ορισμένων διατάξεων του Συντάγματος. Μπορεί να είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και να ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος ή να δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα αλλά να αφήνει την επιλογή της

μορφής και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών 4) η ευρωπαϊκή απόφαση (European decision). Αποτελεί μη νομοθετική πράξη, δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της. Όταν ορίζει αποδέκτες, είναι δεσμευτική μόνο για αυτούς 5) οι ευρωπαϊκές συστάσεις και γνώμες (European recommendations and opinions) που δεν έχουν δεσμευτικό αποτέλεσμα.

Active and passive portfolio management = ενεργητική και παθητική διαχείριση ενός χαρτοφυλακίου.

• Ενεργητική διαχείριση χαρτοφυλακίου (active portfolio management) είναι η επενδυτική στρατηγική η οποία επιδιώκει την πραγματοποίηση κερδών πέραν της απόδοσης ενός χαρτοφυλακίου αναφοράς (benchmark portfolio) ή ενός δείκτη αναφοράς. Στην περίπτωση αυτή τίθεται συνήθως ένα όριο παρέκκλισης από το benchmark π.χ $\pm 25\%$ και μέσα στο όριο αυτό μπορεί να κινηθεί ο διαπραγματευτής προκειμένου να μεγιστοποιήσει τα κέρδη της επιχείρησης με την ανάληψη του σχετικού κινδύνου.

• Παθητική διαχείριση χαρτοφυλακίου (passive portfolio management) είναι η επενδυτική στρατηγική α) η οποία αναπαράγει πιστά ένα χαρτοφυλάκιο αναφοράς ή β) όταν αγοράζουμε χρεόγραφα τα οποία διακρατούμε σε απεριόριστο χρόνο ή στην περίπτωση των ομολόγων σταθερού εισοδήματος μέχρι τη λήξη τους (yield to maturity) οπότε αυτά δεν αποτιμούνται και κατά συνέπεια δεν υπόκεινται στον κίνδυνο μη πραγματοποιηθείσων ζημιών που άγονται στα αποτελέσματα χρήσεως. Με τον τρόπο αυτό αναλαμβάνονται λιγότεροι κίνδυνοι αλλά και δεν αναμένονται μεγάλες αποδόσεις.

Addendum = προσάρτημα. Ένα συμπληρωματικό κείμενο που συνοδεύει μία σύμβαση και το οποίο περιέχει συνήθως λεπτομερή τιμολόγηση, πίνακες και επεξηγήσεις των όρων της κύριας σύμβασης. Σε μερικές περιπτώσεις δύναται να τροποποιεί το αρχικό κείμενο της σύμβασης.

Add-on = υλικό (hardware) ή λογισμικό (software) που προστίθεται στον υπάρχοντα εξοπλισμό ενός Η/Υ για να βελτιώσει ή να επεκτείνει τις λειτουργίες του. Για παράδειγμα, ο πρόσθετος εξοπλισμός (add-on) αφορά κάρτες ήχου, δικτύου ή τηλεόρασης, επιτάχυνση γραφικών σχημάτων, διαμορφωτές (modems), ενίσχυση μνήμης, διασύνδεση και πύλες παιχνιδιών.

Adjustable Rate Mortgage, ARM = ενυπόθηκο ομόλογο με αναπροσαρμοζόμενο επιτόκιο. Το επιτόκιο προσαρμόζεται στη διάρκεια της ζωής του ομολόγου σύμφωνα με την κίνηση π.χ της απόδοσης του εντόκου γραμματίου του δημοσίου ή του prime rate ή ενός δείκτη (π.χ του LIBOR) προκειμένου να το φέρει στο επίπεδο της αγοράς. Ο εκδότης του ομολόγου προστατεύεται συνήθως με ένα ανώτατο επιτόκιο (ceiling). Στην αρχή της διάρκειας της ζωής του ομολόγου, το επιτόκιο του ARM είναι χαμηλότερο από ότι αυτό των ομολόγων σταθερού εισοδήματος ενώ στη συνέχεια εξαρτάται από την κίνηση του δείκτη στο οποίο είναι προσδεδεμένο.

Ad Kalendas Graecas = στις ελληνικές καλένδες. Όπως είναι γνωστό οι Ρωμαίοι διέθεταν χρονολόγιο και ιδιαίτερα για τον προσδιορισμό της πρώτης ημέρας του μήνα ενώ οι αρχαίοι Έλληνες δεν διέθεταν. Επόμενα, η φράση παραπέμπει σε κάτι ανύπαρκτο για να υποδηλώσει την παραπομπή της λήψης μιας απόφασης στο μέλλον και μάλλον την απόφαση για τη μη επίλυση ενός προβλήματος. Στη χρηματοοικονομική χρησιμοποιείται για να δηλώσει την άρνηση για την πραγματοποίηση έρευνας για την επίλυση προβλήματος που είναι σχετικό με τη διαχείριση διαθεσίμων ή τη μηχανογραφική τους υποστήριξη ή την αναβολή επ' αόριστον της εισαγωγής ενός νέου χρηματοπιστωτικού μέσου υψηλού κινδύνου.

Administered, fixed and floating interest rates = διοικητικά, σταθερά και κυμαινόμενα επιτόκια.

■ **Administered interest rates** = διοικητικά καθοριζόμενα επιτόκια. Μεταβάλλονται ανά πάσα στιγμή και σε οποιοδήποτε ποσοστό από την τράπεζα ή άλλο υπόχρεο για την πληρωμή με βάση νομική ή συμβατική ευχέρεια όπως για παράδειγμα τα επιτόκια ταμειευτηρίου.

■ **Fixed interest rates** = σταθερά επιτόκια. Είναι αυτά τα οποία δεν μπορούν να μεταβληθούν μονομερώς αλλά μόνο μετά από συμφωνία όλων των αντισυμβαλλόμενων.

■ **Floating interest rates** = κυμαινόμενα επιτόκια. Μεταβάλλονται ανάλογα με τη διακύμανση του δείκτη που έχει συμφωνηθεί σαν βάση υπολογισμού όπως για παράδειγμα + 1% επί του Euribor ή + 0,70% επί του MRO της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Εάν αυξηθεί ή

μειωθεί το επιτόκιο Euribor ή το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ ανάλογα αυξάνεται ή μειώνεται και το κυμαινόμενο επιτόκιο π.χ του στεγαστικού δανείου.

Administered price = τρόπος τιμολόγησης με βάση τον οποίο η τιμή πώλησης καθορίζεται από τον παραγωγό ενώ η ποσότητα που πρέπει να παραχθεί καθορίζεται από τις δυνάμεις της αγοράς.

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line) = βλέπε όρο DSL.

Ad Valorem = λατινικός όρος που σημαίνει «σύμφωνα με την αξία». Για παράδειγμα, κάθε φόρος, δασμός, τέλος ή άλλη επιβάρυνση εφαρμόζεται σαν εκατοστιαίο ποσοστό (%) επί της αξίας ενός αγαθού ή υπηρεσίας.

Affidavit = γραπτή δήλωση που υπογράφεται ενόρκως παρουσία μαρτύρων και βεβαιώνει ένα γεγονός ή μια απαίτηση. Affidavit of loss είναι μία ένορκη βεβαίωση που περιγράφει τις περιστάσεις και τις ιδιαιτερότητες κάτω από τις οποίες χάθηκαν ομόλογα. Αυτή η δήλωση απώλειας είναι απαραίτητη προκειμένου να αντικατασταθούν τα ομόλογα.

Affinity Card = κάρτα στενών σχέσεων. Είναι μία πιστωτική κάρτα που εκδίδεται από τράπεζα ή μία εταιρία έκδοσης καρτών σε συνεργασία με μία επαγγελματική ένωση, ένα σωματείο, ένα σύλλογο, ή ένα μη κερδοσκοπικό οργανισμό και απευθύνεται κύρια στα μέλη τους τα οποία έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό π.χ είναι φίλαθλοι μίας αθλητικής ομάδας, μέλη μιας επιστημονικής ή πολιτιστικής λέσχης, ταξιδιώτες αεροπορικής εταιρίας κλπ.

African Development Bank Group = όμιλος της Αφρικανικής Τράπεζας Ανάπτυξης (AfDB). Ιδρύθηκε το 1964 από την AfDB για να συνδράμει τα φτωχότερα ανεξάρτητα αφρικανικά κράτη μέσω της παροχής δανείων και τεχνικής βοήθειας. Έχει την έδρα του στο Αμπιτζάν της Ακτής Ελεφαντόδοντος.

► Έχει 77 κράτη μέλη: 53 είναι τα περιφερειακά κράτη μέλη της Αφρικής (Regional Member Countries, RMC):

Αλγερία • Αγκόλα • Μπενίν • Μποτσουάνα • Μπουρκίνα-Φάσο • Μπουρούντι • Καμερούν • Κάπτε- Βέρντε • Δημοκρατία της Κεντρικής Αφρικής • Τσαντ • Κομόρος • Κονγκό • Ακτή Ελεφαντοστού • Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό • Τζιμπουτί • Αίγυπτος • Ερυθραία • Ισημερινή Γουινέα • Αιθιοπία • Γκαμπόν • Κάμπια • Γκάνα • Δημοκρατία της Γουϊνέας • Γουϊνέα-Μπισσάου • Κένυα • Λεσόθο • Λιβερία • Λιβύη • Μαδαγασκάρη • Μαλάουι • Μάλι • Μαυριτανία • Μαυρίκιος • Μαρόκο • Λαϊκή Δημοκρατία της Μοζαμβίκης • Ναμίμπια • Νίγηρας • Νιγηρία • Ρουάντα • Τόμπε και Πρίνσιπε • Σενεγάλη • Σεϋχέλλες • Σιέρα Λεόνε • Σομαλία • Νότιος Αφρική • Σουδάν • Σουαζιλάνδη • Τανζανία • Τόγκο • Τυνησία • Ουγκάντα • Ζάμπια • Ζιμπάμπουε)

24 είναι τα μη περιφερειακά κράτη μέλη της Αμερικής, Ευρώπης και Ασίας (Non- Regional Member Countries)

Αργεντινή • Αυστρία • Βέλγιο • Βραζιλία • Καναδάς • Κίνα • Δανία • Φινλανδία • Γαλλία • Γερμανία • Ινδία • Ιταλία • Ιαπωνία • Νότιος Κορέα • Κουβέιτ • Κάτω Χώρες • Νορβηγία • Πορτογαλία • Σαουδική Αραβία • Ισπανία • Σουηδία • Ελβετία • Ηνωμένο Βασίλειο • ΗΠΑ.

Ο όμιλος αποτελείται από:

1) African Development Bank, (AfDB). (Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης). Ιδρύθηκε το 1964 και άρχισε να λειτουργεί από το 1966. Έχει σαν μετόχους 53 χώρες της Αφρικής και 24 χώρες της Αμερικής, Ευρώπης και Ασίας.

► Οι κύριες δραστηριότητες της Τράπεζας είναι:

- παροχή δανείων και επενδύσεις στο μετοχικό κεφάλαιο εταιριών με σκοπό την οικονομική και κοινωνική πρόοδο των περιφερειακών κρατών μελών
- παροχή τεχνικής βοήθειας για την προετοιμασία και την εκτέλεση αναπτυξιακών σχεδίων και προγραμμάτων
- προώθηση επενδύσεων και δημοσίων και ιδιωτικών κεφαλαίων για αναπτυξιακούς λόγους
- παροχή βοήθειας για το συντονισμό αναπτυξιακών πολιτικών και σχεδίων των περιφερειακών κρατών μελών
- παρακολούθηση των εθνικών και πολυεθνικών σχεδίων και προγραμμάτων που προωθούν την περιφερειακή ολοκλήρωση.

► Το κεφάλαιο της Αφρικανικής Τράπεζας Ανάπτυξης ανέρχεται σε 33 δισεκ. δολάρια ΗΠΑ και κατέχεται κατά τα δύο τρίτα από τα περιφερειακά κράτη μέλη και κατά το ένα τρίτο από τα

μη περιφερειακά κράτη μέλη. Οι πόροι της Τράπεζας προέρχονται από τις αρχικές και τις συμπληρωματικές εισφορές των μετόχων και δάνεια στην ελεύθερη αγορά. Δανείζει με κυμαινόμενο επιτόκιο με στόχο να καλύψει στα περιφερειακά κράτη μέλη τους τομείς της γεωργίας, των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, των μεταφορών, της βιομηχανίας, της υγείας και εκπαίδευσης και συνδυασμένους τομείς όπως τα σχέδια για τη μείωση της φτώχειας, τη διαχείριση του περιβάλλοντος και την εθνική οικονομική διαχείριση.

► Η Τράπεζα διοικείται από α) το Συμβούλιο των Διοικητών που αποτελείται από τον Πρόεδρο και ένα διοικητή από κάθε κράτος μέλος και β) το Συμβούλιο των Διευθυντών που αποτελείται από 18 Εκτελεστικούς Διευθυντές εκ των οποίων 12 προέρχονται από τα περιφερειακά κράτη μέλη και 6 από τα μη περιφερειακά κράτη μέλη. Η Τράπεζα έχει 904 υπαλλήλους.

2) The African Development Fund, ADF (Ταμείο Αφρικανικής Ανάπτυξης). Ιδρύθηκε το 1972 και άρχισε να λειτουργεί το 1974 έχοντας σαν μέλη την Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης και τα 24 μη περιφερειακά κράτη μέλη. Έχει σαν πόρους τις εισφορές των μελών της που αυξάνονται περιοδικά. Το Ταμείο χρηματοδοτεί σχέδια, την παροχή τεχνικής βοήθειας και σπουδές. Τα δάνεια που παρέχει είναι άτοκα αλλά επιβαρύνονται με λειτουργικά έξοδα 0,75% και προμήθεια 0,50% ενώ έχουν δεκαετή περίοδο χάριτος.

3) The Nigeria Trust Fund, NTF (Αμοιβαίο Κεφάλαιο της Νιγηρίας). Ιδρύθηκε από τη Κυβέρνηση της Νιγηρίας το 1976 αλλά διοικείται από την Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης και διαθέτει ένα κεφάλαιο ύψους 432 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ. Δανείζει με επιτόκιο 4%, περίοδο χάριτος πέντε ετών και διάρκεια αποπληρωμής 25 ετών. Τα δάνεια κατευθύνονται στα φτωχότερα περιφερειακά κράτη μέλη της Αφρικανικής Τράπεζας Ανάπτυξης για την προώθηση του οικονομικού και κοινωνικού τους επιπέδου.

Agency pass-throughs = στεγαστικά ομόλογα των ΗΠΑ των οποίων το κεφάλαιο και οι τόκοι είναι εγγυημένοι μέσω της Government National Mortgage Association (Ginnie Mae), της Federal Home Loan Mortgage Corporation (Freddie Mac) και της Federal National Mortgage Association (Fannie Mae) (βλέπε σχετικούς όρους).

Agencies = χρεόγραφα εκδιδόμενα συνήθως από κυβερνητικούς οργανισμούς των ΗΠΑ ή από εταιρίες υπέρ των οποίων παρέχει την εγγύησή του το αμερικανικό δημόσιο. Έχουν υψηλή πιστοληπτική διαβάθμιση, συνήθως μικρότερη απόδοση από τα έντοκα γραμμάτια και ομόλογα του θησαυροφυλακίου των ΗΠΑ, λήξη μέχρι 10 ετών ενώ απολαμβάνουν μεγάλης ρευστότητας.

Agency bonds = ομόλογα που εκδίδονται από κυβερνητικούς οργανισμούς των ΗΠΑ αν και ορισμένοι από αυτούς έχουν ήδη μερικά ιδιωτικοποιηθεί. Εκδότες είναι κύρια η Fannie Mae, η Freddie Mac, η Sallie Mae και οι Federal Home Loan Banks.

Agent = πράκτορας, αντιπρόσωπος και γενικά οποιοδήποτε πρόσωπο που εκτελεί εργασίες για λογαριασμό τρίτου μετά από εξουσιοδότηση αυτού.

Aggregate Demand, AD = η συνολική ζήτηση. Είναι το ποσό της ζήτησης για τρέχοντα αγαθά και υπηρεσίες από όλους μαζί τους αγοραστικούς κλάδους της οικονομίας: νοικοκυριά, επιχειρήσεις, κυβέρνηση και αλλοδαπούς αγοραστές. Αναλυτικά, αποτελείται από τέσσερα συστατικά: δαπάνη καταναλωτών (consumer spending, C), επένδυση (investment, I), δαπάνη κυβέρνησης (government spending, G) και δαπάνη για εξαγωγές (expenditure on export, X) μείον κάθε δαπάνη για εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (expenditure on imports of goods and services, M). Επόμενα, η συνολική ζήτηση (AD) εξάγεται από τον τύπο $AD = C + I + G + X - M$. Η καμπύλη συνολικής ζήτησης (aggregate demand curve) μετρά τη ζήτηση για το συνολικό προϊόν σε κάθε αξία του συνολικού επιπέδου των τιμών.

Aggregates = τα συνολικά οικονομικά μεγέθη με τα οποία ασχολείται η μακροοικονομική π.χ. γενικό επίπεδο τιμών, συνολικό εισόδημα, συνολική αποταμίευση κλπ.

Algorithm = αλγόριθμος. Μία διαδικασία ή ένας τύπος για την επίλυση ενός προβλήματος. Ένα πρόγραμμα Η/Υ μπορεί να ιδωθεί σαν ένας επεξεργασμένος αλγόριθμος που περιέχει πολλούς μικρότερους αλγόριθμους. Οι γλώσσες προγραμματισμού αποτελούν στην ουσία μέσα για την επίλυση αλγορίθμων. Στα μαθηματικά και στην επιστήμη των Η/Υ συνήθως σημαίνει ένα μικρό πρόγραμμα που υποστηρίζει μία συγκεκριμένη λειτουργικότητα ή επιλύει

ένα πρόβλημα. Χρησιμοποιείται και στον μετατροπέα (converter) που δείχνει ένα χρηματικό ποσό στο αποσυρόμενο εθνικό νόμισμα και σε ευρώ ή σε οποιοδήποτε άλλο ζεύγος νομισμάτων.

alias = ψευδώνυμο. Ένα όνομα ή ετικέτα που χρησιμοποιείται σαν εναλλακτικός τρόπος αναφοράς σε κάποιο αρχείο ή άτομο. Συνήθως, χρησιμοποιείται για την ονομασία ενός λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Για παράδειγμα, το ψευδώνυμο ομάδας "Μάρκετινγκ" θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την αποστολή ενός μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε όλους τους εργαζόμενους του τμήματος Μάρκετινγκ. Το alias χρησιμοποιείται συχνά στα μηνύματα Email για την παροχή πληροφόρησης σε μέλη επιτροπών ή ομάδων εργασίας. Το alias σημαίνει και το όνομα ενός συστήματος Η/Υ που εμφανίζεται με άλλο όνομα με σκοπό την προστασία των περιεχομένων από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

Allotment = κατανομή. Ο όρος χρησιμοποιείται στην περίπτωση υπερκάλυψης μέσω προσφορών μιας νέας έκδοσης χρεογράφων, οπότε ακολουθεί η κατανομή των χρεογράφων στους επενδυτές συνήθως αναλογικά (pro rata) μη αποκλειόμενης και της θέσπισης ενός ανωτάτου ορίου ανά επενδυτή.

Alpha = μία μέτρηση της προσαρμοζόμενης με τον κίνδυνο απόδοσης που χρησιμοποιείται συνήθως στα ομόλογα και τα αμοιβαία κεφάλαια. Ένα θετικό Άλφα είναι η υπεραπόδοση του επενδυτή που ανέλαβε κίνδυνο αντί να δεχτεί τη συνήθη απόδοση της αγοράς. Ο τύπος για το Άλφα είναι: $[(\text{ποσό του } \gamma) - (\beta) (\text{ποσό του } \chi)] / n$, όπου n = αριθμός παρατηρήσεων (36 μήνες), β = beta του κεφαλαίου, χ = ποσοστό απόδοσης για την αγορά, γ = ποσοστό απόδοσης για το κεφάλαιο. Για παράδειγμα, εάν ένα αμοιβαίο κεφάλαιο έχει απόδοση 25% και το βραχυπρόθεσμο επιτόκιο είναι 5%, η υπεραπόδοση είναι $25-5=20\%$. Κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, η υπεραπόδοση της αγοράς είναι 9%. Ας υποθέσουμε ότι το beta του αμοιβαίου κεφαλαίου είναι 2 (φέρει δηλαδή δύο φορές μεγαλύτερο κίνδυνο από ότι ο δείκτης Standard and Poor's). Με δεδομένη την αναμενόμενη υπεραπόδοση ο κίνδυνος είναι $2 \times 9\% = 18\%$. Η πραγματική υπεραπόδοση είναι 20%. Κατά συνέπεια το Άλφα είναι 2% ή 200 εκατοστιαίες μονάδες. Σταθμισμένο Άλφα (weighted Alpha) είναι η μέτρηση που δείχνει πόσο αυξήθηκε ή μειώθηκε η αξία ενός αποθέματος χρεογράφων σε μια συγκεκριμένη περίοδο, συνήθως ενός έτους. Η μέτρηση δίνει μεγαλύτερο βάρος στην πρόσφατη δραστηριότητα και λιγότερο στη δραστηριότητα του παρελθόντος χρόνου. Εάν το απόθεμα ανεβεί μέσα σε ένα διάστημα θα έχει ένα θετικό σταθμισμένο Άλφα. Μία αμετάβλητη τιμή του αποθέματος έχει ένα μικρό σταθμισμένο Άλφα και ένα απόθεμα του οποίου η τιμή έπεσε μέσα σε μια χρονική περίοδο έχει ένα αρνητικό σταθμισμένο Άλφα.

Alternative assets = εναλλακτικά περιουσιακά στοιχεία. Ο όρος περιλαμβάνει τα μη παραδοσιακά στοιχεία μιας επιχείρησης όπως ιδιωτικούς μετοχικούς τίτλους (private equity), κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου (venture capital), κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου (hedge funds) και ακίνητη περιουσία (real estate). Πρόκειται για περιουσιακά στοιχεία η διαχείριση των οποίων ενέχει υψηλό κίνδυνο αλλά στη θεωρία μπορεί να προσφέρει και υψηλά κέρδη στην επιχείρηση.

American Express Cards = κάρτες της τράπεζας American Express. Η πρώτη κάρτα διευκολύνσεων (charge card) εκδόθηκε το 1958. Σε πέντε χρόνια, η American Express είχε εκδώσει 1.000.000 κάρτες για χρήση σε 85.000 καταστήματα και στη συνέχεια επεκτάθηκε στο εξωτερικό όπου εξέδωσε κάρτες σε τοπικό νόμισμα. Ακολούθησε μία στρατηγική εξαγορών για να επιτευχθεί το 1986 ένα κέρδος ρεκόρ του ενός δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Σήμερα, η American Express εκδίδει ένα πλήθος καρτών διευκόλυνσης, πιστωτικών, επιχειρηματικών, σπουδαστικών, αθλητικών καρτών και καρτών προπληρωμής όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

<ul style="list-style-type: none">• Charge Cards:• American Express® Rewards Green Card• American Express® Preferred Rewards Green Card• American Express® Rewards Gold	<ul style="list-style-type: none">• Prepaid Cards• The TravelFunds® Card• The Be My Guest® dining Card• American Express® Gift Card• Credit Cards:• Blue from American Express®
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Card • American Express® Preferred Rewards Gold Card • American Express® Rewards Plus Gold Card • American Express® Card • American Express® Gold Card • Platinum Card® • American Express® Platinum Financial Services Card • ONE Financial Account Cards • American Express® Preferred Rewards Gold Card • American Express® Gold Card • Platinum Card® • Fidelity Cards • Fidelity American Express® Gold Card • Fidelity American Express® Platinum Card® • Student and Senior Cards • American Express® Card for Students • AmericanExpress® Senior Member Card • American Express® Gold Senior Member Card • AmericanExpressStudent Cards • Blue for Students® 	<ul style="list-style-type: none"> • Optima® Card • Optima® Platinum Card® • Cash Rewards Cards • Blue Cash from American Express® • American Express® Cash Rebate Card • American Express® Costco Cash Rebate Credit Card • American Express® Platinum Cash Rebate Card • Airline Rewards Cards • Delta SkyMiles® Options Credit Card • Delta SkyMiles® Credit Card • Gold Delta SkyMiles® Credit Card • Platinum Delta SkyMiles® Credit Card • Hotel Rewards Cards • Hilton HHonors® Platinum Credit Card from AmericanExpress • Starwood Preferred Guest® Credit Card from American Express • Sports Cards • American Express® Golf Card
---	--

Amortisation =1) η αποπληρωμή του χρέους σε περιοδικές τοκοχρεολυτικές δόσεις σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Οι δεδουλευμένοι τόκοι και η διαφορά υπέρ το άρτιο προστίθενται στο κεφάλαιο αυξάνοντας το χρέος. Για παράδειγμα, εάν ένα ομόλογο τη στιγμή της προεξόφλησης φέρει τιμή μεγαλύτερη (πχ 103) της τιμής έκδοσης (par value 100), η διαφορά (premium) αποσβένεται. Αρνητική απόσβεση (negative amortisation) είναι η αποπληρωμή χρέους με περιοδικές πληρωμές που είναι ανεπαρκείς για την πλήρη απόσβεση του δανείου **2)** η απόσβεση των κεφαλαιουχικών δαπανών σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Είναι ένας τρόπος μέτρησης της απόσβεσης της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου με μεγάλη διάρκεια ζωής όπως εξοπλισμού και κτιρίων. Η πιο γνωστή μέθοδος είναι η απόσβεση ευθείας γραμμής (straight-line amortisation) σύμφωνα με την οποία η απόσβεση γίνεται γραμμικά (σε ισόποσες δόσεις) κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης χρονικής περιόδου.

Analog and digital lines = αναλογικές και ψηφιακές γραμμές.

■ Αναλογική γραμμή (analog line) είναι ένα τηλεπικοινωνιακό σήμα του οποίου η βασική συχνότητα τροποποιείται για να διευρύνει τη δύναμη του σήματος και να προσθέτει πληροφορίες στο σήμα. Το ραδιόφωνο και παλιότερα όλες οι γραμμές τηλεφώνου χρησιμοποιούσαν αναλογικές γραμμές.

■ Ψηφιακή γραμμή (digital line) είναι η μοντέρνα ηλεκτρονική τεχνολογία που αύξησε εντυπωσιακά την ικανότητα μετάδοσης και υιοθετήθηκε από τη τηλεφωνία και την τεχνική μετάδοσης μέσω δορυφόρων και οπτικών ινών. Μεταδίδει δεδομένα με δύο τρόπους: θετικό, που αντιπροσωπεύεται από τον αριθμό 1 και β) αρνητικό με τον αριθμό 0.

Anchor / Pegging currency = νόμισμα-άγκυρα ή νόμισμα πρόσδεσης είναι το ισχυρό νόμισμα στο οποίο προσδένεται η ισοτιμία άλλου νομίσματος προκειμένου να εξασφαλισθεί η σταθερότητα και η αξιοπιστία αυτού. Νόμισμα-άγκυρα ήταν το δολάριο ΗΠΑ για τις αναπτυσσόμενες χώρες της Ν.Α. Ασίας πριν και μετά την κρίση του 1998, το γερμανικό μάρκο για πολλές χώρες της Ε.Ε. πριν από την εισαγωγή του ευρώ ή τώρα το ευρώ για ορισμένες χώρες της Ευρώπης εκτός Ε.Ε. ή της Αφρικής.

Annualize = ετησιοποιώ ή μετατρέπω κάτι σε ετήσιο στοιχείο. Για παράδειγμα, εάν τα καθαρά κέρδη μιας επιχείρησης ανήλθαν το πρώτο τρίμηνο του έτους 2006 σε 50.000 ευρώ

και υπολογισθούν σε ετήσια βάση θα είναι υποθετικά 200.000 ευρώ (50.000 χ 4 τρίμηνα) ή εάν το σταθερό μηνιαίο επιτόκιο ενός δανείου είναι 0,5%, ετήσια θα είναι σε πραγματική βάση 6% (0,5% χ 12 μήνες).

Annual Percentage Rate, APR = το ετήσιο ποσοστιαίο επιτόκιο. Είναι το πραγματικό κόστος ενός δανείου εκφραζόμενο σε ετήσιο ποσοστό. Περιλαμβάνει την πληρωμή των τόκων, την αποπληρωμή του εναπομείναντος κεφαλαίου, την ασφάλιση του δανείου, τις καταστάσεις παρακολούθησης της πίστωσης και τις προμήθειες έκδοσης και αποτίμησης του δανείου.

Annuity = ετήσια πρόσδοος, ράντα. Μία σειρά πληρωμών σταθερού ποσού που καταβάλλονται σε τακτικά χρονικά διαστήματα μέσα στο χρόνο, όπως οι συντάξεις, οι παροχές των ασφαλιστικών οργανισμών και οι τόκοι των καταθέσεων.

Anti-Virus = πρόγραμμα που ανιχνεύει ιούς στη μνήμη και τους δίσκους – οδηγούς ενός Η/Υ ή κωδικούς για τους οποίους υπάρχει υποψία ότι μπορεί να είναι ιοί. Στην περίπτωση που εντοπίσει ιούς ή τους εξουδετερώνει ή διαγράφει το μολυσμένο φάκελλο ή τον θέτει σε απομόνωση οπότε στην περίπτωση αυτή θα αποφασίσει ο χρήστης για τις περαιτέρω ενέργειες.

APEC (Asia-Pacific Economic Cooperation) = η Οικονομική Συνεργασία Ασίας - Ειρηνικού. Συστάθηκε το 1989 και το 1993 απέκτησε τη Γραμματεία της με έδρα τη Σιγκαπούρη. Οι βασικός στόχος της οργάνωσης είναι η εγκαθίδρυση μιας οικονομικής ζώνης ελευθέρου εμπορίου και επενδύσεων μέχρι το 2010 για τις αναπτυσσόμενες οικονομίες και μέχρι το 2020 για τις υπό ανάπτυξη οικονομίες. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού τέθηκαν τρεις πυλώνες συνεργασίας: α) απελευθέρωση εμπορίου και επενδύσεων β) επιχειρηματική διευκόλυνση και γ) οικονομική και τεχνική συνεργασία. Το 2004, ο APEC είχε 21 κράτη μέλη: Αυστραλία, Μπρούναι, Καναδάς, Χιλή, Κίνα, Χονγκ Κονγκ, Ινδονησία, Ιαπωνία, Νότιος Κορέα, Μαλαισία, Μεξικό, Νέα Ζηλανδία, Παπούα Νέα Γουϊνέα, Περού, Φιλιππίνες, Ρωσία, Σιγκαπούρη, Κινεζική Ταϊπέι (Ταϊβάν), Ταϊλάνδη, ΗΠΑ και Βιετνάμ.

API - Application Programming Interface = εφαρμογή προγραμματισμένης διασύνδεσης. Επιτρέπει στους προγραμματιστές των Η/Υ να έχουν πρόσβαση στη λειτουργικότητα των προκατασκευασμένων λογισμικών. Καθορίζει τη δομή και τις κλήσεις των στοιχείων. Τα APIs των δικτύων είναι σημεία εισόδου σε βιβλιοθήκες (libraries) που εφαρμόζουν τα πρωτόκολλα δικτύων και μετάδοσης στοιχείων. Παραδοσιακά, τα πρώτα δικτυακά APIs εισήγοντο με βιβλιοθήκες socket (βλέπε όρο). Τα Berkeley sockets και τα Windows Sockets (Winsock) APIs ήσαν ευρέως διαδεδομένα για πολλά χρόνια. Πρόσφατα, τα δικτυακά APIs της Java όπως οι servlets και τα Web APIs όπως το XML-RPC (βλέπε όρο) άρχισαν να επικρατούν σαν τα νέα πρότυπα δικτυακού προγραμματισμού.

Appraisal = μία εκτίμηση της αξίας της ιδιοκτησίας που πραγματοποιείται από ένα εξειδικευμένο πρόσωπο ή σε ορισμένες χώρες από τους ορκωτές εκτιμητές.

A priori and a posteriori = λατινικοί όροι που χρησιμοποιούνται ευρύτατα και στις άλλες γλώσσες και ιδιαίτερα στην οικονομική και χρηματοοικονομική. A priori σημαίνει «εκ των προτέρων» δηλαδή η παράθεση των λόγων για την υιοθέτηση αρχών που θα οδηγήσουν σε επίλυση προβλήματος ή θα προβλέψουν μελλοντικά γεγονότα. A posteriori σημαίνει «εκ των υστέρων» δηλαδή η παράθεση αρχών και συμπερασμάτων για την ανάλυση φαινομένων ή πρακτικών του παρελθόντος.

Arbitrage = πρόκριση συναλλάγματος. Η αγορά συναλλάγματος σε μία αγορά και η πώληση σε άλλο αντισυμβαλλόμενο της ίδιας ή συνήθως διαφορετικής αγοράς. Με την τεχνική αυτή επιδιώκεται η ικανοποίηση αναγκών σε συγκεκριμένο νόμισμα π.χ. αγοράζουμε ιαπωνικά γεν έναντι ευρώ προκειμένου να εξοφλήσουμε μία υποχρέωσή μας σε γεν ή/και ταυτόχρονα η καταγραφή κερδών που βασίζεται στη διαφορά των τιμών μεταξύ των πράξεων αγοράς και πώλησης ή/και στη διαφορά των τιμών σε διαφορετικές αγορές. Η τεχνική αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στις αγοραπωλησίες εμπορευμάτων, ομολόγων, μετοχών και μέσων της χρηματαγοράς για να εκμεταλλευθεί τη διαφορά τιμών ή/και επιτοκίων. Για παράδειγμα, όταν η μετοχή μιας πολυεθνικής εταιρίας διαπραγματεύεται ταυτόχρονα σε δύο χρηματιστήρια (π.χ της Νέας Υόρκης και του Λονδίνου) και τη δεδομένη στιγμή στο ένα η τιμή διαμορφώνεται σε

10 δολάρια και στο άλλο στο ισότιμο των 12 δολαρίων, θα αγοράσουμε την μετοχή από το χρηματιστήριο στο οποίο πωλείται φθηνότερα και θα την πωλήσουμε στο χρηματιστήριο στο οποίο πωλείται ακριβότερα. Σε κάθε περίπτωση αγοράζεται και πωλείται το ίδιο χρηματοοικονομικό μέσο. Όταν στην τεχνική αυτή εμπλέκονται ταυτόχρονα τρεις διαφορετικές αγορές, τότε μιλάμε για τριγωνικό αρμπιτράζ (triangular arbitrage).

Arbitrage bond = ένα χρεωστικό ομολόγο που εκδίδεται από μία δημοτική αρχή πριν από τη λήξη ενός υπάρχοντος ομολόγου με μεγαλύτερο επιτόκιο. Το κεφάλαιο και οι τόκοι του χρεωστικού ομολόγου χαμηλού επιτοκίου επενδύονται σε χρεόγραφα του θησαυροφυλακίου μέχρι την ημέρα αποπληρωμής του ομολόγου με το μεγαλύτερο επιτόκιο.

Arithmetic mean = αριθμητικός μέσος όρος ή απλά mean (μέσος). Υπολογίζεται με την προσθήκη μιας σειράς αξιών και τη διαίρεση του συνόλου με τον αριθμό των αξιών.

Arm's length principle = η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού. Είναι μία γενική αρχή δημόσιας πολιτικής σε μια ευρεία σειρά δημόσιων υποθέσεων που ισχύει στις περισσότερες πλουραλιστικές δημοκρατίες. Βασίζεται στο γενικό σύστημα των ελέγχων του κόστους και των δαπανών και θεωρείται, σύμφωνα με τους υποστηρικτές της, απαραίτητη για να αποφεύγεται η υπερβολική συγκέντρωση εξουσίας και δραστηριοτήτων στο δημόσιο τομέα της οικονομίας. Αντίθετα στην αρχή αυτή είναι τα συνδικάτα του δημόσιου τομέα. Για παράδειγμα, όσον αφορά την εκτύπωση των τραπεζογραμμάτων ευρώ από την έναρξη των κοινών δημοπρασιών του Ευρωσυστήματος για την ποσόστωση των κεντρικών τραπεζών που δεν διαθέτουν δικό τους εργοστάσιο εκτύπωσης, ορίστηκε ότι οι κεντρικές τράπεζες που διαθέτουν δικό τους εργοστάσιο εκτύπωσης και θα θελήσουν να συμμετάσχουν στις δημοπρασίες της ΕΚΤ α) δεν δικαιούνται να χρηματοδοτούν το εργοστάσιο εκτύπωσης αυτών ώστε να μην υπάρχουν άνισοι όροι ανταγωνισμού με τις ιδιωτικές εταιρίες εκτύπωσης τραπεζογραμμάτων ευρώ και β) χάνουν την εθνική ποσόστωση εκτύπωσης. Την τελευταία διατηρούν μόνο οι κεντρικές τράπεζες που θα δηλώσουν ότι δεν επιθυμούν να συμμετάσχουν στις ενιαίες δημοπρασίες της ΕΚΤ και επόμενα έχουν δικαίωμα αποκλειστικά στην εκτύπωση της εθνικής ποσόστωσης των τραπεζογραμμάτων ευρώ.

Artificial intelligence = τεχνητή νοημοσύνη. Ένας κλάδος της επιστήμης των ηλεκτρονικών υπολογιστών που εφοδιάζει τους Η/Υ με ικανότητα νοημοσύνης ανθρώπου. Ο όρος καθιερώθηκε το 1956 από τον Τζον Μακάρθου του Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Μασαχουσέτης. Η τεχνητή νοημοσύνη περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη ρομποτική, την αναγνώριση φωνής, την κατανόηση και μετάφραση ξένων γλωσσών, τη συνδρομή σε ιατρικές εξετάσεις, τη θέση του ενός παίκτη σε ηλεκτρονικά παιχνίδια στα οποία ο συμπαίκτης είναι άνθρωπος, τη λήψη αποφάσεων σε τεχνικά θέματα όταν παρέχονται στον Η/Υ τα απαραίτητα στοιχεία.

Asian Development Bank (ADB) = Αναπτυξιακή Τράπεζα της Ασίας με έδρα τη Μανίλα των Φιλιππίνων. Ιδρύθηκε το 1966 και σήμερα απασχολεί 2.000 υπαλλήλους από 50 χώρες.

● Σκοπός της Τράπεζας είναι η βοήθεια προς τις υπό ανάπτυξη χώρες μέσω δανείων, συμμετοχής στο κεφάλαιο επιχειρήσεων, προώθησης των επενδύσεων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και παροχής τεχνικής βοήθειας. Καλύπτει τους τομείς γεωργίας και φυσικών πόρων, ενέργειας, βιομηχανίας, μη πετρελαιούχων ορυκτών, μεταφορών και επικοινωνιών, κοινωνικής υποδομής ή συνδυασμένων τομέων. Το 50% των χρηματοδοτικών σχεδίων αφορά κοινωνικούς και περιβαλλοντολογικούς σκοπούς και το υπόλοιπο 50% την οικονομική ανάπτυξη. Για κάθε δολάριο ΗΠΑ που δανείζει η Τράπεζα, προστίθενται 49 σεντς μέσω συγχρηματοδότησης. Οι χρηματοδοτικοί της πόροι διακρίνονται: 1) στα τακτικά κεφάλαια όπως το μετοχικό κεφάλαιο, τα ίδια αποθεματικά και οι δανειστικοί πόροι και 2) στα ειδικά κεφάλαια που προέρχονται από εισφορές των κρατών μελών, αποπληρωμές δανείων και από ένα ειδικό αποθεματικό. Οι συγχρηματοδοτήσεις και οι χορηγούμενες εγγυήσεις στηρίζουν την πολιτική της κινητοποίησης των πόρων και της καταλυτικής επενδυτικής στρατηγικής για τα υπό ανάπτυξη κράτη μέλη.

● Η ADB είχε αρχικά 32 κράτη μέλη κύρια από την περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού Ωκεανού. Το 2006 είχε 64 κράτη μέλη από τα οποία:

α) 46 είναι κράτη της περιοχής της Ασίας και του Ειρηνικού:

Αφγανιστάν, Αυστραλία, Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Μπαγκλαντές, Μπουτάν, Καμπότζη, Κίνα, Νησιά Κουκ, Νησιά Φίτζι, Χονγκ-Κονγκ, Ινδία, Ινδονησία, Ιαπωνία, Καζακστάν, Κιριμπάτι, Ν.

Κορέα, Κιργιστάν, Λάος, Μαλαισία, Μαλβίδες, Νησιά Μάρσαλ, Μικρονησία, Μογγολία, Μιανμάρ (Βιρμανία), Ναούρου, Νεπάλ, Νέα Ζηλανδία, Πακιστάν, Παπούα Νέα Γουϊνέα, Φιλιππίνες, Σαμόα, Σιγκαπούρη, Νήσοι Σολομώντος, Σρι Λάνκα, Τατζικιστάν, Ταϊβάν), Ταϊλάνδη, Τόγκα, Τουβαλού, Ουζμπεκιστάν, Βανουάτου, Βιετνάμ, Παλάου, Τιμόρ-Λέστε και Τουρκμενιστάν.

β) 18 είναι κράτη εκτός Ασίας-Ειρηνικού:

ΗΠΑ, Αυστρία, Βέλγιο, Καναδάς, Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία, Τουρκία, Ηνωμένο Βασίλειο και Πορτογαλία.

γ) Εκτός από την έδρα της στη Μανίλα των Φιλιππίνων διαθέτει γραφεία στο Μπαγκλαντές, Ινδία, Ινδονησία, Καζακστάν, Νεπάλ, Πακιστάν, Σρι Λάνκα, Ουζμπεκιστάν και το Βιετνάμ.

δ) Διαθέτει μία Περιφερειακή Αποστολή, 16 Μόνιμες Αποστολές, 3 Γραφεία Αντιπροσωπίας και 4 άλλα Γραφεία.

● Η Περιφερειακή Αποστολή έχει την έδρα της στο Πορτ-Βίλα της Βανουάτου και δραστηριοποιείται στην περιοχή του Νοτίου Ειρηνικού.

● Οι Μόνιμες Αποστολές έχουν την έδρα τους στη Καμπούλ του Αφγανιστάν, τη Ντάκα του Μπαγκλαντές, τη Πνομ Πενχ της Καμπότζης, το Πεκίνο, το Νέο Δελχί, τη Τζακάρτα της Ινδονησίας, την Ασάνα του Καζακστάν, το Μπίσκεκ του Κιργιστάν, τη Βιεντιάνε του Λάος, την Ουλαανμπαατάρ της Μογγολίας, το Κατμαντού του Νεπάλ, το Ισλαμαμπάντ του Πακιστάν, το Κολόμπο της Σρι Λάνκα, το Ντουνσάνμπε του Τατζικιστάν, τη Τασκένδη του Ουζμπεκιστάν και το Ανόι του Βιετνάμ.

● Τα Γραφεία Αντιπροσωπίας ευρίσκονται στη Φραγκφούρτη, το Τόκιο και την Ουάσινγκτον D.C. και εκπροσωπούν την ADB στις χώρες των δωρητών και συγχρηματοδοτών.

● Τα άλλα Γραφεία είναι στο Γκουζαράτ της Ινδίας, το Μπορόκο της Παπούα Νέας Γουϊνέας, το Μανταλουγιόνγκ των Φιλιππίνων και το Ντίλι του Τιμόρ-Λέστε.

Asset allocation = κατανομή περιουσιακών στοιχείων ενός χαρτοφυλακίου για επένδυση σε διαφορετικές επενδυτικές επιλογές. Είναι διαδικασία σύμφωνα με την οποία αποφασίζεται σε ποια περιουσιακά στοιχεία θα επενδυθούν τα συνολικά διαθέσιμα κεφάλαια (π.χ μετρητά, μέσα της αγοράς χρήματος, έντοκα γραμμάτια και ομόλογα του δημοσίου, εταιρικά ομόλογα, εμπορικά χρεόγραφα, μετοχές, πολύτιμα μέταλλα, ακίνητα), σε πιο νόμισμα, σε ποιο ποσοστό για κάθε επενδυτική επιλογή και με ποιο χρονικό ορίζοντα. Το χαρτοφυλάκιο των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να κατανεμηθεί επίσης ανά τομέα και σύμφωνα με γεωγραφικά κριτήρια. Η διαφοροποίηση λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και την προσδοκώμενη απόδοση.

Asset allocation optimisation = αριστοποίηση της κατανομής των περιουσιακών στοιχείων. Μέθοδος που επιτρέπει στον επενδυτή να επιτύχει τον καλύτερο συνδυασμό απόδοσης – κινδύνου. Λαμβάνονται, όμως, υπόψη οι ιδιαίτερες προτιμήσεις του επενδυτή, δηλαδή το επιθυμητό επίπεδο ανάληψης κινδύνου και οι στόχοι του.

Asset-Backed Securities, ABS = ομόλογα εγγυημένα από δεξαμενή περιουσιακών στοιχείων όπως πιστώσεις, εκπαιδευτικά και στεγαστικά δάνεια, χρηματοδοτική μίσθωση, πιστωτικές κάρτες, εγγυημένα χρεωστικά ομόλογα, αυτοκίνητα, εξοπλισμός, αποκλεισμένων στην αγορά των ΗΠΑ των ακινήτων τα οποία όμως περιλαμβάνονται στις αγορές των άλλων χωρών. Τα ABS αποτελούν ένα σημαντικό συστατικό των χαρτοφυλακίων μικρής διάρκειας (short duration) λόγω της κατά μέσο όρο βραχείας διάρκειας μέχρι τη λήξη, της υψηλής πιστοληπτικής αξιολόγησης των εκδόσεων και της απόδοσης που είναι μεγαλύτερη από αυτή των εντόκων γραμματίων του δημοσίου. Οι επενδυτές πέραν των ικανοποιητικών αποδόσεων, μετέχουν σε αγορά με υψηλή ρευστότητα και με μικρή μεταβλητότητα των τιμών (πάνω από το 90% των τιμών ήσαν οι ίδιες πάνω από ένα χρόνο) και επιτυγχάνουν διαφοροποίηση του επενδυτικού τους χαρτοφυλακίου. Οι εκδότες αυτών των ομολόγων έχουν τα εξής πλεονεκτήματα: μικρότερο κόστος κεφαλαίων, ευελιξία χρηματοδότησης μέσω της διαφοροποίησης των πηγών άντλησης χρημάτων, μεγαλύτερη βάση επενδυτών και ανακούφιση από το βάρος των κανονιστικών διατάξεων επί του κεφαλαίου.

Assets = το ενεργητικό μιας επιχείρησης. Περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει η επιχείρηση όπως μετρητά, καταθέσεις σε τράπεζες, ομόλογα, μετοχές, εξοπλισμός, ακίνητα, αυτοκίνητα και τις απαιτήσεις έναντι τρίτων όπως τα ποσά των οφειλομένων δανείων. Διακρίνονται σε:

α) Fixed assets = πάγια περιουσιακά στοιχεία. Είναι ιδιοκτησιακά δικαιώματα επί υλικών ή άυλων στοιχείων που διαρκούν χρονικά και χρησιμοποιούνται από μία επιχείρηση για την παραγωγή του εισοδήματός της. Κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

αα) tangible fixed assets: πάγια υλικά ή απτά περιουσιακά στοιχεία όπως οικόπεδα, κτίρια, εργοστάσια, μεταφορικά μέσα, μηχανικός εξοπλισμός, εργαλεία και τα μόνιμα εντοιχισμένα έπιπλα

αβ) intangible fixed assets: άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία όπως πνευματικά δικαιώματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα και η φήμη της εταιρίας.

β) Current assets = τρέχοντα περιουσιακά στοιχεία όπως τα μετρητά, οι τραπεζικές καταθέσεις, χρεώστες διάφοροι.

γ) Non-current assets = μη τρέχοντα περιουσιακά στοιχεία στα οποία ανήκουν όλα τα υπόλοιπα που δεν μπορούν να καταταγούν στις δύο προηγούμενες κατηγορίες.

Asset-liability management = ενεργητική διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των πελατών μιας τράπεζας που διαθέτουν μεγάλα κεφάλαια και σημαντική περιουσία. Με την ανωτέρω διαχείριση επιδιώκεται: α) μια επαρκής απόδοση των επενδυμένων κεφαλαίων β) η διατήρηση ενός άνετου πλεονάσματος στο ενεργητικό που να υπερβαίνει το σύνολο των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων γ) η ορθολογική διαχείριση του κινδύνων διαχείρισης.

Association of Southeast Asian Nations, ASEAN = Ένωση Εθνών της Νοτιοανατολικής Ασίας. Ιδρύθηκε την 8.8.1967 με τη διακήρυξη της Μπανγκόκ και σήμερα έχει τα εξής κράτη μέλη: Μπρουνέι, Καμπότζη, Ινδονησία, Λάος, Μαλαισία, Μιανμάρ, Φιλιππίνες, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη και Βιετνάμ.

- Επιδιώκει την επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής προόδου και του πολιτισμού στην περιοχή μέσω κοινών προσπαθειών με πνεύμα ισότητας και συμμετοχής με τελικό στόχο την εμπέδωση μιας ειρηνικής και ευημερούσας κοινότητας και την προώθηση της περιφερειακής ειρήνης και σταθερότητας με βάση το σεβασμό του δικαίου και του νόμου στις σχέσεις μεταξύ των μελών και την εφαρμογή των αρχών του Χάρτη του ΟΗΕ. Ειδικότερα η Συνθήκη Φιλίας και Συνεργασίας που υπογράφηκε την 24.2.1976 επιβάλλει το σεβασμό των εξής αρχών: α) αμοιβαίο σεβασμό στην ανεξαρτησία, κυριαρχία, ισότητα, εδαφική ακεραιότητα και εθνική ταυτότητα των κρατών μελών β) το δικαίωμα των μελών να εξασφαλίζει την ύπαρξή του έναντι εξωτερικών παρεμβάσεων γ) μη επέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις των κρατών μελών γ) ρύθμιση των διαφορών με ειρηνικά μέσα δ) αποκήρυξη των απειλών ή της χρήσης βίας και ε) αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των μελών. Το 1997 υιοθετήθηκε «το όραμα της ASEAN για το 2020» που προβλέπει μια δυναμική ανάπτυξη για τη στενότερη οικονομική ολοκλήρωση της περιοχής.

- Η ASEAN διαθέτει μία Γραμματεία με έδρα τη Τζακάρτα της Ινδονησίας με 100 υπαλλήλους της οποίας προϊστάται ο Γενικός Γραμματέας. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από το ανώτατο όργανο που είναι η ετήσια Σύνοδος Κορυφής και δευτερευόντως από την ετήσια συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών και τις συνόδους των υπουργών οικονομικών, γεωργίας, εργασίας, δικαιοσύνης, επιστημών και τεχνολογίας, κοινωνικής ευημερίας, τουρισμού και νεολαίας.

Asymmetric information = ασύμμετρη πληροφόρηση. Αναφέρεται σε πληροφόρηση για τις αγορές χρήματος, συναλλάγματος, χρεογράφων και εμπορευμάτων ή την οικονομική πορεία και τα πλάνα μιας επιχείρησης που διαθέτουν ορισμένοι μετέχοντες της αγοράς όχι όμως και οι υπόλοιποι. Για παράδειγμα στη χρηματιστηριακή αγορά ορισμένοι και ιδιαίτερα τα στελέχη μιας επιχείρησης μπορούν να γνωρίζουν την καλή πορεία αυτής πριν να ανακοινωθούν δημόσια τα σχετικά στοιχεία ή την πρόθεση του Δ.Σ να διανείμει μεγάλο μέρισμα ή να προβεί σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και να διαρρεύσουν αυτή την πληροφόρηση και σε άλλους με αποτέλεσμα να σπεύσουν να αγοράσουν μετοχές για να κερδίσουν αργότερα και ιδιαίτερα εάν η τιμή τους θα έχει ανέβει. Η συντριπτική, όμως πλειοψηφία των μετόχων ή οι λοιποί επενδυτές αγνοούν αυτή την πληροφόρηση. Ένα άλλο παράδειγμα αφορά τις κινήσεις για τις ισοτιμίες των νομισμάτων. Εάν οι μεγάλοι διαμορφωτές της αγοράς (market makers) αποφασίσουν ότι το δολάριο είναι υπερτιμημένο και πρέπει να αλλάξουν την κατανομή των διαθέσιμων τους υπέρ του ευρώ, αυτοί που έχουν έγκαιρα αυτή την πληροφόρηση θα σπεύσουν να κάνουν το ίδιο και να επωφεληθούν αργότερα. Αντίθετα οι υπόλοιποι που αγνοούν την αλλαγή στρατηγικής των market makers θα αντιδράσουν με μεγάλη καθυστέρηση και είτε θα κερδίσουν λιγότερα είτε θα ζημιωθούν.

Asymmetric shocks = ασύμμετρες διαταραχές. Συνέπειες κρίσεων που δεν μεταδίδονται με την ίδια ένταση σε όλες τις χώρες ή μπορούν να επηρεάσουν τα μακροοικονομικά και δημοσιονομικά μεγέθη μόνο ορισμένων χωρών ή προκαλούν επιδράσεις διαφορετικού μεγέθους σε διάφορες βιομηχανίες και περιοχές. Παρατίθενται ορισμένα παραδείγματα:

- μια απότομη αύξηση της τιμής του πετρελαίου θα επηρεάσει περισσότερο τις χώρες που εισάγουν πετρέλαιο και χρησιμοποιούν αυτό σαν κύρια πηγή ενέργειας και λιγότερο τις χώρες με εναλλακτικές πηγές ενέργειας

- μια παγκόσμια χρηματιστηριακή κρίση επιδρά αρνητικά στις κεφαλαιαγορές των χωρών με μεγάλο δημόσιο χρέος και ελάχιστα σε ζώνες νομισματικής και δημοσιονομικής σταθερότητας

- μια συρρίκνωση της παρουσίας των αμερικανικών πολυεθνικών εταιριών στη ζώνη του ευρώ θα πλήξει κύρια την Ιρλανδία, της οποίας οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης οφείλονται στην προτίμηση που επιδεικνύουν οι τελευταίες να εγκαθίστανται κύρια εκεί και λιγότερο στα άλλα κράτη της ζώνης. Κατά συνέπεια, τα φαινόμενα οικονομικής επιβράδυνσης που θα επακολουθήσουν θα εμφανισθούν κύρια στην Ιρλανδία και λιγότερο σε άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ

- μια ραγδαία πτώση του δολαρίου ΗΠΑ (όπως αυτή του 1985, του 1995, του 2003 και μερικά του 2007) πλήττει τις εισαγωγές των χωρών προς τις ΗΠΑ. Περισσότερο θα πληγούν οι χώρες με μεγάλο ποσοστό εξαγωγών προς τις ΗΠΑ όπως η Γερμανία και λιγότερο οι λοιπές χώρες

- μια κρίση στον τομέα των αυτοκινήτων θα πλήξει το 50% των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κατασκευάζουν αυτοκίνητα, και θα αφήσει ανεπηρέαστες τις λοιπές χώρες αυτής.

Υποστηρίζεται ότι με την αυξανόμενη ενοποίηση της ευρωπαϊκής οικονομίας μειώνεται η πιθανότητα εμφάνισης διαφόρων σοκ που πλήττουν μια μόνο χώρα. Την άποψη αυτή ενισχύει και το γεγονός ότι η Ε.Ε χαρακτηρίζεται από πιο ήπια εθνική εξειδίκευση κατά τομείς απ' ότι οι ΗΠΑ. Υπάρχει, όμως, και η άποψη σύμφωνα με την οποία η κατάργηση της εθνικής νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ δεν βοηθά τα συμμετέχοντα κράτη να ξεπερνούν οικονομικές κρίσεις που τις επηρεάζουν ασύμμετρα. Τα υπόλοιπα μέσα οικονομικής πολιτικής, λόγω της ακαμψίας στους μισθούς, της μικρής κινητικότητας της εργασίας και των ανεπαρκών αντικυκλικών μεταβιβάσεων μεταξύ των χωρών της ζώνης, δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση ασύμμετρων διαταραχών με αποτέλεσμα να ενισχύεται η κυκλική ανεργία.

Asynchronous Transfer Mode = ασύγχρονη μέθοδος μετάδοσης πληροφοριών, μαγνητοσκοπημένων και ακουστικών στοιχείων και άλλων πολυμέσων σε πραγματικό χρόνο. Πρόκειται για ένα δικτυακό πρωτόκολλο μετάδοσης δεδομένων σε μία υψηλής ταχύτητας επικοινωνιακή γραμμή. Χρησιμοποιείται σε τηλεφωνικά δίκτυα και δίκτυα ηλεκτρονικών υπολογιστών. Μπορεί να μεταδίδει ταυτόχρονα δύο ψηφιακά σήματα διαφόρων ευρυζωνικών περιοχών.

At best or at the best = στην καλύτερη δυνατή τιμή. Μία εντολή σε ένα διαπραγματευτή ή μεσολαβητή να κλείσει μία συναλλαγή στην καλύτερη τιμή που θα βρει στην αγορά. Πρόκειται για μία εξουσιοδότηση η οποία παρέχεται συνήθως: α) όταν ο εντολέας δεν διαθέτει την κατάλληλη υποδομή έρευνας της αγοράς β) λόγω των διαφορετικών χρονικών ζωνών όπως πχ ένας dealer ευρωπαϊκού κράτους δίνει εντολή σε ένα συνάδελφό του των ΗΠΑ ή της Ιαπωνίας να κλείσει για λογαριασμό του μία συναλλαγή στην καλύτερη δυνατή τιμή που θα προκύψει στο διάστημα από το τέλος του ευρωπαϊκού ωραρίου εργασίας μέχρι το κλείσιμο των αγορών στις ΗΠΑ ή την Ιαπωνία. Και οι δύο περιπτώσεις προϋποθέτουν την ύπαρξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

At the money = Ένα συμβόλαιο δικαιώματος προαίρεσης (option) είναι at the money εάν η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος (exercise ή strike price) ισούται με την τιμή αγοράς του υποκειμένου μέσου. Άλλως είναι το σημείο που δεν χάνει κανείς ούτε κερδίζει (break-even-point) εάν δεν υπολογίσουμε το κόστος συναλλαγής. At the money Spot είναι ένα option του οποίου η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος είναι ίση ή πλησίον της τιμής αξίας δύο ημερών (spot price) του υποκειμένου μέσου. At the money forward είναι ένα option του οποίου η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος είναι ίση ή πλησίον της προθεσμιακής τιμής (forward price) του υποκειμένου μέσου.

Audit trail = ιχνηλασιμότητα. Διαδικασία και δεδομένα που επιτρέπουν σε ένα πληροφοριακό σύστημα τη δυνατότητα αναπαραγωγής σε μεταγενέστερο χρόνο όλων των συναλλαγών, κατά τη χρονολογική σειρά που παρήχθησαν, την υποστήριξη κάθε καταχωρημένου στοιχείου με πρωτότυπα δικαιολογητικά και την τεκμηρίωση οποιασδήποτε μεταβολής στα υπόλοιπα των λογαριασμών με αναλυτικά στοιχεία.

Automatic Teller Machine, ATM = αυτόματη ταμειολογιστική μηχανή. Μια ηλεκτρονική-μηχανική συσκευή που επιτρέπει σε κατόχους πλαστικών καρτών να κάνουν ανάληψη μετρητών από τραπεζικούς τους λογαριασμούς. Ένα ATM μπορεί να προσφέρει και άλλες υπηρεσίες ανάλογα με το λογισμικό του όπως κατάθεση μετρητών ή επιταγών σε τραπεζικούς λογαριασμούς, μεταφορά χρηματικών ποσών από λογαριασμό σε λογαριασμό και γενικά μεταφορές κεφαλαίων, ενημέρωση για το υπόλοιπο λογαριασμού, κατάλογο των τελευταίων πράξεων, αλλαγή του προσωπικού κωδικού ασφαλείας (PIN), πληρωμή μεμονωμένων λογαριασμών ΔΕΗ, ΟΤΕ κλπ. Στην Ελλάδα, στις αρχές του 2006, υπήρχαν 6.230 ATMs.

Automatic and discretionary stabilisers = αυτόματοι και διακριτικοί σταθεροποιητές. Διακρίνουμε:

■ **Automatic economic stabilisers** = αυτόματοι οικονομικοί σταθεροποιητές. Ένα φαινόμενο που μειώνει το εύρος των οικονομικών διακυμάνσεων χωρίς αλλαγές στην οικονομική πολιτική. Πρόκειται για μία πολιτική που χωρίς ανάληψη δράσης σταθεροποιεί αυτόματα την οικονομία σε περιόδους ύφεσης ή επέκτασης. Για παράδειγμα, οι δαπάνες για τα επιδόματα ανεργίας αυξάνουν αυτόματα όταν η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση εξ αιτίας της αύξησης της ανεργίας ή τα νοικοκυριά προσπαθούν μέσω του δανεισμού να διατηρήσουν το βιοτικό τους επίπεδο σε περιόδους πληθωρισμού ή οικονομικής επιβράδυνσης.

■ **Automatic fiscal stabilisers** = αυτόματοι δημοσιονομικοί σταθεροποιητές. Το σύστημα των φόρων εισοδήματος αυτόματα μειώνει τους φόρους όταν η οικονομία διολισθαίνει στην ύφεση χωρίς καμία αλλαγή των φορολογικών νόμων. Αυτό συμβαίνει διότι οι ιδιώτες και οι επιχειρήσεις πληρώνουν λιγότερους φόρους αφού αποκτούν λιγότερο εισόδημα.

■ Ο Martin Weitzman αναφέρει σαν αυτόματο σταθεροποιητή τις συμφωνίες μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων για τη διανομή των κερδών (profit sharing). Όταν πέφτει η ζήτηση, μειώνεται αυτόματα το ποσοστό διανομής των κερδών ώστε να επιβιώσει η επιχείρηση αλλά και να αποτραπεί η απόλυση εργαζομένων.

■ **Discretionary stabilisers** = διακριτικοί σταθεροποιητές. Σε αντίθεση με τους αυτόματους οικονομικούς και δημοσιονομικούς σταθεροποιητές, στην περίπτωση αυτή απαιτείται η ανάληψη συγκεκριμένης και προσεκτικής δράσης για την επίτευξη σταθεροποίησης με τη λήψη βραχυχρόνιων ή μακροπρόθεσμων μέτρων οικονομικής, νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής μέσω της έκδοσης αποφάσεων, προεδρικών διαταγμάτων ή της τροποποίησης νόμων.

Autonomous liquidity factors = αυτόνομοι συντελεστές ρευστότητας. Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει το μηνιαίο δελτίο της ΕΚΤ, είναι οι συντελεστές ρευστότητας οι οποίοι δεν προκύπτουν κανονικά από τα μέσα άσκησης της νομισματικής πολιτικής. Αντίθετα, προκύπτουν από άλλους αυτόνομους παράγοντες όπως για παράδειγμα τα τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία, οι καταθέσεις της κυβέρνησης στην κεντρική τράπεζα και τα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα της κεντρικής τράπεζας.

Autoregressive = αυτοπαλινδρομικός. Μία μέθοδος πρόβλεψης που χρησιμοποιεί ιστορικά στοιχεία ή μεταβλητές επιτοκίων για να προβλέψει μελλοντικές αξίες που έχουν τις ίδιες μεταβλητές.

Average cost = μέσο κόστος. Στην οικονομική επιστήμη είναι ίσο με το συνολικό κόστος διαιρούμενο με τον αριθμό των παραγόμενων αγαθών. Στη λογιστική είναι η συνεχής ή σταθμισμένη μέθοδος σύμφωνα με την οποία το κόστος κάθε νέας αγοράς προστίθεται στην υπάρχουσα λογιστική αξία ώστε να παράγει ένα νέο σταθμισμένο μέσο κόστος.

Averaging provision = το σύστημα του μέσου όρου σύμφωνα με το οποίο τα ελάχιστα αποθεματικά (minimum reserves) πρέπει να τηρούνται στην κεντρική τράπεζα σε μέσο επίπεδο κατά τη διάρκεια της περιόδου τήρησης (maintenance period) και όχι σε ημερήσια βάση. Η δυνατότητα αυτή συμβάλλει στη σταθεροποίηση των επιτοκίων της χρηματαγοράς,

δίοτι παρέχει στα πιστωτικά ιδρύματα κίνητρο να εξομαλύνουν τις επιπτώσεις των προσωρινών διακυμάνσεων της ρευστότητας. Το Ευρωσύστημα υιοθετεί το σύστημα της averaging provision (βλέπε όρο Minimum reserves (reserve requirements) of the Eurosystem).